

Συνέντευξη με το Real News

Ποιες είναι οι προκλήσεις και οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στην εφαρμογή του προγράμματος; Ποιες πρέπει να είναι οι προτεραιότητες της κυβέρνησης στους ερχόμενους μήνες;

Η Ελλάδα σημείωσε σημαντική πρόοδο στο πρόγραμμά της, ιδιαίτερα στη βελτίωση των οικονομικών, της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής της σταθερότητας, ενώ το πρόβλημα του χρέους της χώρας τίθεται υπό έλεγχο με τη βοήθεια των Ευρωπαίων εταίρων της Ελλάδας. Τώρα όλα έχουν μπει στη θέση τους για να επιτρέψουν την Ελλάδα να ανακάμψει. Με του πόρους που έχουν διατεθεί, η χώρα έχει χρόνο να προσαρμόσει τα οικονομικά της και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της στη ζώνη του Ευρώ. Η Ελλάδα πρέπει να χρησιμοποιήσει σωστά αυτόν τον χρόνο. Οι βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες είναι ξεκάθαρες: αναζωογόνηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα, διόρθωση των προβλημάτων στην είσπραξη φόρων και συρρίκνωση του διογκωμένου δημόσιου τομέα με το κλείσιμο ή την ιδιωτικοποίηση κρατικών φορέων.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ τι πρέπει να κάνει η Ελλάδα για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής;

Αναμφίβολα υπάρχει σοβαρή απογοήτευση σχετικά με την πρόοδο στις μεταρρυθμίσεις της φορολογικής διοίκησης. Τα κεκτημένα συμφέροντα, η έλλειψη ηγεσίας τον τελευταίο χρόνο και η ανεπαρκής πολιτική δέσμευση έχουν μπλοκάρει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες. Η κυβέρνηση αναγνώρισε ότι η έλλειψη προόδου στη φορολογική διοίκηση είναι σημαντικό πρόβλημα, και το πρόγραμμά της τώρα περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπισή του. Για παράδειγμα, θα δοθεί μεγαλύτερη αυτονομία στη φορολογική διοίκηση για να προστατευθεί από πολιτικές πιέσεις, ενώ το φορολογικό προσωπικό θα καταστεί περισσότερο υπόλογο για την απόδοσή του. Θα εισαχθούν ισχυρότεροι εσωτερικοί έλεγχοι και θα απλοποιηθούν οι συνδιαλλαγές μεταξύ της διοίκησης και του κοινού για να περιοριστούν οι ευκαιρίες για διαφθορά. Βέβαια, θα χρειαστεί χρόνος για να φανούν τα αποτελέσματα αυτών των προσπαθειών. Το πρόγραμμα θα αξιολογήσει την πρόοδο το δεύτερο εξάμηνο του 2013.

Νομίζετε ότι η Ελλάδα θα χρειαστεί να πάρει πρόσθετα μέτρα λιτότητας για να πετύχει τους προγραμματικούς στόχους;

Η Ελλάδα έχει κάνει εντυπωσιακή δουλειά μέχρι τώρα στη δημοσιονομική εξυγίανση. Αν η μεγαλύτερη πρόοδος στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις βοηθήσει να γίνει η νωρίτερα και γρηγορότερα η ανάκαμψη, και ιδιαίτερα αν η Ελλάδα μπορέσει να κάνει καλύτερη δουλειά στην είσπραξη φόρων, τότε η κυβέρνηση θα πρέπει να μπορέσει να αποφύγει περαιτέρω περικοπές σε μισθούς και συντάξεις. Είναι λοιπόν ζωτικής σημασίας να εφαρμοστούν δυναμικά αυτές οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

Η Ελληνική κοινωνία ζητάει τη χαλάρωση ορισμένων σκληρών μέτρων λιτότητας του προγράμματος. Πιστεύετε ότι αυτά τα αιτήματα είναι βάσιμα και ότι μπορούν να συζητηθούν;

Βέβαια, είδαμε ήδη την επιμήκυνση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής και τη χαμηλότερη προσαρμογή του στόχου για να αμβλυνθεί ο αντίκτυπος της προσαρμογής. Δεν υπάρχει όμως αμφιβολία ότι ορισμένα μέτρα του κυβερνητικού προγράμματος ήταν κοινωνικά επώδυνα. Οι περικοπές μισθών και συντάξεων ήταν απαραίτητες γιατί οι αυξήσεις τους ήταν ακριβώς η κύρια αιτία της αύξησης του Ελληνικού δημοσιονομικού ελλείμματος. Όμως, θέλω να επισημάνω ότι αυτά τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής, καθώς και άλλα, σχεδιάστηκαν με έμφαση στην προστασία των πιο αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων. Θέλω να επαναλάβω ότι τα μέτρα λιτότητας μπορούν να αφαιρεθούν από την εξίσωση μόνο όταν οι βαθύτερες διαρθρωτικές αλλαγές –ιδιαίτερα η είσπραξη περισσότερων φόρων- αρχίσουν να αποδίδουν καλύτερα.

Το ΔΝΤ βλέπει ένα χρηματοδοτικό κενό 9,5 δισεκατομμυρίων Ευρώ. Βλέπετε την ανάγκη για νέα συμφωνία δανειοδότησης μεταξύ Ελλάδας και «Τρόικας»;

Υπολογίσαμε ότι οι πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες είναι μεταξύ 5,5 δισεκατομμύρια και 9,5 δισεκατομμύρια Ευρώ για το διάστημα 2015-2016. Το πιο σημαντικό είναι ότι οι Ευρωπαίοι εταίροι της Ελλάδας έχουν δεσμευτεί να την υποστηρίξουν καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος και πέρα από αυτό, αν η χώρα εφαρμόσει πλήρως το πρόγραμμα. Αυτή η χρηματοδότηση θα πρέπει να διατεθεί έγκαιρα –τουλάχιστον έναν χρόνο πριν από οποιοδήποτε ανάγκες- αλλά η ακριβής διαδικασία για τον τρόπο που θα την εγκρίνουν οι Ευρωπαίοι εταίροι της Ελλάδας έγκειται σ' αυτούς.

Το ΔΝΤ λέει ότι είναι απαραίτητα περαιτέρω μέτρα για να βοηθήσουν στη βιωσιμότητα του Ελληνικού χρέους. Ποια είναι αυτά τα μέτρα; Πιστεύετε ότι είναι απαραίτητο ένα κούρεμα στα ομόλογα του δημόσιου τομέα σε μετέπειτα στάδιο;

Οι Ευρωπαίοι εταίροι της Ελλάδας είπαν ότι θα παράσχουν πρόσθετη ελάφρυνση του χρέους αν η χώρα πετύχει τους δημοσιονομικούς της στόχους. Είπαν ότι πρώτα θα αξιολογήσουν την κατάσταση περίπου σε έναν χρόνο και τότε θα παράσχουν περισσότερη ουσιαστική ελάφρυνση του χρέους αν απαιτείται, με την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα πληροί τις προγραμματικές της δεσμεύσεις. Βέβαια, δεν έχουν πει πώς ακριβώς θα γίνει η ελάφρυνση του χρέους. Υπάρχουν διάφορες επιλογές όπως πιο γενναιόδωροι όροι δανείων ή οριστικές χρηματοδοτήσεις. Τα κούρεμα δεν είναι απαραίτητα. Το πιο σημαντικό είναι ότι για πρώτη φορά η Ευρώπη αναγνώρισε ότι το χρέος της Ελλάδας δεν είναι βιώσιμο χωρίς χρηματοδοτήσεις από την Ευρώπη στην Ελλάδα, με τον έναν ή άλλο τρόπο, και ότι υπάρχει η δέσμευση για την παροχή τους.

Η Ελλάδα υπέγραψε το πρώτο μνημόνιο το 2010. Εκ των υστέρων, ποια ήταν τα κύρια λάθη που έγιναν από τις δύο πλευρές (την Ελλάδα και την «Τρόικα»);

Η Τρόικα και το ΔΝΤ κατέβαλαν κάθε προσπάθεια, ευθύς εξαρχής, για να στηρίξουν την Ελλάδα κατά τη διάρκεια της κρίσης και για να τη βοηθήσουν να ανακάμψει. Καταλάβαμε ότι ήταν ένα δύσκολο πρόγραμμα και συνειδητοποιήσαμε ότι υπήρχαν σοβαροί κίνδυνοι. Μερικοί από αυτούς ήρθαν στο προσκήνιο. Για παράδειγμα, το περιβάλλον ήταν πολύ διαφορετικό το 2010, με μια παρατεταμένη Ευρωπαϊκή κρίση και μια απρόσμενη Ελληνική

πολιτική κρίση, και αμφότερες έφεραν εμπόδια στην ανάκαμψη της Ελλάδας. Εκ των υστέρων, θα θέλαμε να είχαμε αντιληφθεί καλύτερα τις δυνατότητες εφαρμογής της Ελλάδας –την ικανότητα δηλαδή του πολιτικού συστήματος να πραγματοποιήσει γρήγορα τις μεταρρυθμίσεις που χρειαζόνταν. Ήταν πιο περιορισμένη απ’ ότι αναμένονταν, αλλά αξίζει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα προσαρμόστηκε ανάλογα, με την επιμήκυνση του χρονοδιαγράμματος της δημοσιονομικής προσαρμογής, και με την αναπροσαρμογή των δημοσιονομικών στόχων και των στόχων της ιδιωτικοποίησης σε επίπεδα που και εμείς και η κυβέρνηση θεωρούμε πιο εφικτά για την Ελλάδα.